

4.

Cele i kierunki działań programu

Po przyjrzeniu się sytuacji osób z niepełnosprawnościami na terenie Powiatu, która została zdiagnozowana na podstawie danych statystycznych oraz badaniu mieszkańców Powiatu, a także na podstawie dokonanej analizy SWOT, która pokazała mocne i słabe strony Powiatu w obszarze możliwości realizacji działań związanych z niepełnosprawnością oraz wskazała na potencjalne zagrożenia i szanse dla tych działań w przyszłości, sformułowano główny cel w ramach polityki społecznej Powiatu związanej z osobami dotkniętymi niepełnosprawnościami.

Zasadniczym celem Powiatu w ramach działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami przewidzianym do realizacji w latach 2026-2032 jest

ustawiczne podnoszenie **jakości życia** osób doświadczonych niepełnosprawnością poprzez tworzenie **uniwersalnych warunków** współżycia w ramach społeczności lokalnej, a więc pelen **dostęp do usług publicznych, aktywizację** osobistą, **przeciwdziałanie** wykluczeniu oraz **integrację** społeczną.

Uzasadnieniem sformułowania powyższego celu są poniżej wyrażone spostrzeżenia i wyjaśnienia dotyczące jego poszczególnych elementów, którymi są - w odniesieniu do osób dotkniętych niepełnosprawnościami:

- podnoszenie jakości życia,
- tworzenie uniwersalnych warunków współżycia,
- pelen dostęp do usług publicznych,
- aktywizacja osobista,
- przeciwdziałanie wykluczeniu oraz integracja społeczna.

A zatem, należy zwrócić uwagę na następujące, poniżej opisane elementy wyrażonego powyżej głównego celu w ramach działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w Powiecie.

a. Przewodnia idea

Celem nadrzędnym jest ciągle doskonalenie warunków życia osób z niepełnosprawnościami. Kluczowe jest określenie „ustawiczne”, które wskazuje na proces długofalowy, systemowy, systematyczny i wymagający stałego zaangażowania, wszystkich podmiotów będących interesariuszami w obszarze zjawiska niepełnosprawności, a więc: zarówno osób zatrudnionych w instytucjach gminnego i powiatowego systemu pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, mieszkańców Powiatu dotkniętych różnymi formami niepełnosprawności, ich rodzin i osób wspierających w codzienności.

b. Grupa docelowa

Wszelkie działania w ramach realizacji celu głównego mają dotyczyć wszystkich osób doświadczonych niepełnosprawnością żyjących na terenie Powiatu – czyli nie tylko osoby z formalnym orzeczeniem, ale również te, które z różnych powodów napotykają bariery w codziennym funkcjonowaniu, zarówno zamieszkale w Stargardzie, na terenie którego najłatwiej znaleźć pomoc jak i żyjące na terenach wiejskich Powiatu. Pośrednio w grupie docelowej należy ujmować również rodziny i osoby wspierające mieszkańców dotkniętych niepełnosprawnościami.

c. Obszar działania

Jako obszar realizacji celu głównego rozumie się teren całego Powiatu. Niezwykle istotne jest jednak, aby nie rozumieć tego wyłącznie w kontekście administracyjnym, czyli pewnego obszaru, który znajduje się w ramach pewnych granic. Przez obszar oddziaływania przede wszystkim należy rozumieć bowiem społeczność lokalną, która zamieszkuje administracyjnie rozumiany Powiat. Wszelkie podejmowane działania na rzecz osób dotkniętych niepełnosprawnościami mają być osadzone w lokalnym kontekście, co oznacza współpracę z władzami samorządowymi poszczególnych gmin i miast, organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi i wszystkimi mieszkańcami stanowiącymi lokalną społeczność.

d. Kluczowe czynniki sformułowanego celu głównego

- tworzenie uniwersalnych warunków współżycia

Sformułowanie powyższe odnosi się do projektowania i tworzenia inkluzywnej przestrzeni do codziennego życia (a więc m.in. pozbawiona barier architektura, tworzenie prostych form wytchnienia w miejscach publicznych, np. sieć ławek, wypoziomowane trotuary, ale także udogodnienia w komunikacji i powiatowym transporcie). Czynnikiem ten zakłada zatem przede wszystkim równość szans i brak barier w codziennym funkcjonowaniu.

- pełen dostęp do usług publicznych

W tym aspekcie należy przede wszystkim zwrócić uwagę, aby wszelkie usługi publiczne, a więc m.in. takie jak edukacja, świadczenia zdrowotne i medyczne, kultura, transport, administracja stały się powszechnie dostępne w trzech wymiarach: fizycznym, cyfrowym i komunikacyjnym.

Należy dodatkowo podkreślić, że powyższy czynnik realizacji celu głównego obejmuje również dostosowanie procedur i infrastruktury do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

- aktywizacja osobista

W tym przypadku przede wszystkim należy zwrócić uwagę na wspieranie samodzielności, rozwoju osobistego i zawodowego. Jednakże niemniej istotne może okazać się podejmowanie działań w ramach upowszechniania programów edukacyjnych, szkoleniowych, zatrudnieniowych. Osobnym elementem jest w tym przypadku podkreślenie roli wolontariatu, którego promowanie i motywowanie powinno stać się przedmiotem szczególnego zainteresowania instytucji odpowiedzialnych za pomoc społeczną tak na poziomie Powiatu, jak i gmin (a także sołectw) wchodzących w jego skład. Rozbudowany i efektywny wolontariat powinien zostać oparty na tworzeniu więzów empatycznych w relacji ludzie młodzi – seniorzy oraz w relacjach sąsiedzkich. Zatem działania podejmowane w ramach szkół, parafii oraz kół gospodyń wiejskich mogłyby odegrać istotną rolę w krzewieniu i rozwijaniu postaw wolontariackich na terenie Powiatu.

- przeciwdziałanie wykluczeniu

W powyższym sformułowaniu zawarto zatem wszelkie działania, których celem jest eliminowanie barier społecznych, ekonomicznych i kulturowych w życiu codziennym na terenie Powiatu.

Dobrymi praktykami byłyby zatem: uniwersalne projektowanie przestrzeni publicznej oraz jej

dostosowywanie (podjazdy, windy, równe płaszczyzny w pieszych ciągach komunikacyjnych, percepcyjnie dostrzegalne informacje na ulicach), dostępność cyfrowa stron internetowych i aplikacji wykorzystywanych przez instytucje pomocy społecznej i władz samorządowych, rozwój usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, promowanie równego traktowania i włączania osób z niepełnosprawnościami w życie społeczne.

- integracja społeczna

Przez integrację społeczną rozumie się tutaj przede wszystkim kreowanie relacji i więzi między osobami z niepełnosprawnościami a resztą powiatowej społeczności. Istotne będą w tym przypadku działania takie jak: organizowanie wydarzeń, kampanii społecznych, wspólnych eventów, których głównym efektem byłoby zwiększanie świadomości i przeciwdziałanie stereotypom; tworzenie inkluzywnych miejsc pracy i edukacji; włączanie osób z niepełnosprawnościami w wydarzenia kulturalne i sportowe; promowanie opieki wytechnieniowej dla rodzin i opiekunów osób dotkniętych niepełnosprawnościami.

e. Zakładane rezultaty

Realizacja celu głównego, którego szczegółową interpretację zaprezentowano powyżej (pkt. a, b, c, d) może przynieść istotne rezultaty. Zakłada się, że będą nimi przede wszystkim:

- zwiększenie samodzielności i dobrostanu osób z niepełnosprawnościami,
- poprawa dostępności usług i przestrzeni publicznej,
- wzrost świadomości społecznej i zmniejszenie stereotypów,
- silniejsze więzi społeczne i poczucie wspólnoty.

f. Cele operacyjne

Do realizacji powyższego celu głównego sformułowano następujące cele operacyjne:

1. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w dostępie do usług publicznych,
2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz personalnych,
3. Propagowanie działań profilaktycznych oraz intensyfikacja wsparcia środowiskowego,

4. Aktywizacja osobista i integracja społeczna.

Wszystkie działania w ramach powyższych celów operacyjnych odnoszą się do osób doświadczonych niepełnosprawnością (oraz ich rodzin i opiekunów w zakresie koniecznego wsparcia).

1. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w dostępie do usług publicznych			
Lp.	Działania	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji
1.1.	Usług opiekuńcze i rehabilitacja w miejscu zamieszkania	PCPR, GOPS, MOPS	Liczba osób
1.2.	Wsparcie w zakupie środków transportu do przewozu osób z niepełnosprawnościami	PCPR, NGO	Liczba pojazdów, środków
1.3.	Zatrudnianie asystentów osób z niepełnosprawnościami	PCPR	Liczba asystentów i podopiecznych
1.4.	Organizacja „białych sobót” zwłaszcza na terenach wiejskich, we współpracy z PUM i OIL (Okręgowa Izba Lekarska)	PCPR, GOPS, MOPS	Liczba akcji, liczba osób
1.5.	Dofinansowanie do sprzętu ortopedycznego, zajęć sportowych, kulturalnych, rehabilitacji	PCPR, NGO	Liczba osób
1.6.	Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych (wraz z pobytem opiekuna)	PCPR, NGO	Liczba turnusów, liczba osób

2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz personalnych			
Lp.	Działania	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji
2.1.	Współpraca z PUP i biznesem w Powiecie na rzecz aktywizacji zawodowej	PUP, NGO, MOPS, GOPS	Liczba osób
2.2.	Refundacja kosztów zatrudniania osób z niepełnosprawnościami	PUP	Liczba osób
2.3.	Wsparcie w uzyskaniu wykształcenia wyższego w ramach programu „Aktywny samorząd” oraz organizacja kursów doskonalenia zawodowego	PCPR, PUP, NGO	Liczba osób
2.4.	Zapewnienie opieki dla dzieci (żłobek, przedszkole) osób podejmujących zatrudnienie	PCPR, OPS, PUP, KGW, NGO	Liczba osób
2.5.	Pomoc w podjęciu działalności gospodarczej	PCPR, PUP	Liczba osób
2.6.	Konsultacje i poradnictwo zawodowe	PCPR, PUP, NGO	Liczba osób
2.7.	Pogłębianie i poszerzanie kompetencji personalnych	NGO, KGW, MOPS, GOPS	Liczba osób
2.8.	Edukacja z zakresu korzystania z internetowej platformy SOW (System Obsługi Wsparcia)	PCPR	Liczba osób

3. Propagowanie działań profilaktycznych oraz intensyfikacja wsparcia środowiskowego			
Lp.	Działania	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji
3.1.	Program „mała zmiana - duża pomoc” - ławki na ulicach, poziomowane krawężniki, równe chodniki	BPS, PCPR, MOPS, GOPS	Liczba zrealizowanych udogodnień
3.2.	Prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej	PCPR, GOPS, MOPS,	Liczba osób
3.3.	Tworzenie nowych miejsc do warsztatów terapii zajęciowej w gminach	PCPR, GOPS, MOPS, KGW, NGO	Liczba miejsc i osób
3.4.	Stworzenie strony internetowej (Facebook) wymiany kontaktu między wolontariuszami i osobami z niepełnosprawnościami z Powiatu i pod hasłem „mogę pomóc”	PCPR, BPS	Liczba odsłon
3.5.	Działania informacyjno-edukacyjne dot. profilaktyki niepełnosprawności i radzenia sobie z jej skutkami	Szk, PCPR	Liczba osób
3.6.	Akcja edukacyjna za pomocą policji ruchu drogowego – wręczanie ulotek dot. większej empatii dla pieszych i kierowców z niepełnosprawnościami	KPP, PCPR	Liczba osób
3.7.	Prowadzenie Środowiskowych Domów Samopomocy	PCPR	Liczba osób
3.8.	Dom Pomocy Społecznej – zwiększenie liczby miejsc dla osób z niepełnosprawnościami	PCPR	Liczba osób
3.9.	Prowadzenie placówek dziennego wsparcia	MOPS, GOPS, PCPR	Liczba osób
3.10.	Tworzenie nowych placówek dziennego wsparcia – w gminach, w których ich nie ma	MOPS, GOPS, PCPR	Liczba nowych miejsc, liczba osób

4. Aktywizacja osobista i integracja społeczna			
Lp.	Działania	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji
4.1.	Organizacja wydarzeń i zajęć dla osób z niepełnosprawnością	PCPR, MOPS, GOPS, NGO	Liczba osób, liczba zajęć i wydarzeń
4.2.	Integracja praktyczna – spotkania z osobami z niepełnosprawnościami w szkołach	Szk, PCPR, MOPS, GOPS	Liczba spotkań, min. jedno na rok w szkole
4.3.	Pobudzanie zaradności i aktywności osobistej - usługi wsparcia dziennego	PCPR, KGW, kluby seniora	Liczba osób
4.4.	Wsparcie na rzecz aktywności w życiu społecznym - udział w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i wyjazdach rekreacyjnych	PCPR	Liczba osób
4.5.	Stworzenie wirtualnej asystencji za	PCPR, MOPS, GOPS	Liczba postów i po-

	pomocą stron www i social media: PCPR, MOPS i GOPS - oddelegowani lub zatrudnieni pracownicy przeszkoleni z zakresu komunikacji i PR		rad, liczba odsłon
4.6.	Aktualizacja bazy danych organizacji pozarządowych dla osób z niepełnośprawnościami	PCPR	Liczba postów
4.7.	Opracowanie i przeprowadzenie kampanii edukacyjnej w mediach lokalnych i social media dot. większej empatii społecznej dla niepełnośprawności	PCPR, MOPS, GOPS	Liczba publikowanych materiałów, postów i odsłon
4.8.	Realizacja programów aktywizacji społecznej osób z niepełnośprawnościami finansowanych ze środków krajowych i unijnych	PCPR, MOPS, GOPS, NGO	Liczba programów i wartość pozyskanych środków